

Jemen: a fiatalok elkövetőire kirótt halálbüntetés, különösen Mohammed Taher Tabet Szamum esete

Az Európai Parlament 2011. február 17-i állásfoglalása Jemenről: a fiatalok elkövetők üldözése, nevezetesen Mohammed Taher Tabet Szamum esete

Az Európai Parlament,

- tekintettel a jemeni helyzetről szóló, 2010. február 10-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel az ENSZ-nek a gyermek jogairól szóló egyezményére (UNCRC) és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR), amelyeket Jemen is aláírt,
 - tekintettel a halálbüntetés eltörléséről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a halálbüntetés elleni világnapról szóló, 2010. október 7-i állásfoglalására²,
 - tekintettel 2010. december 16-i állásfoglalására az emberi jogok világbeli helyzetéről szóló 2009-es éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról³,
 - tekintettel az Európai Közösség Jemennel kapcsolatos, a 2007–2013-as időszakra szóló stratégiai dokumentumára,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlésének (UNGA) a halálbüntetés alkalmazására vonatkozó moratóriumot sürgető, 2010. december 21-i 65/206. számú határozatára és a halálbüntetés alkalmazására vonatkozó moratóriumról szóló 2007. december 18-i 62/149. számú határozatára, valamint az ENSZ Közgyűlésének a Közgyűlés 62/149. számú határozatának végrehajtását szorgalmazó 2008. december 18-i 63/168. számú határozatára,
 - tekintettel a 2008-as Alexandriai Nyilatkozatra, amely felhívta a közel-keleti és észak-afrikai (MENA) országok kormányait, hogy a halálbüntetés eltörlése irányában tett első lépésként vezessenek be moratóriumot a halálbüntetések végrehajtására,
 - tekintettel a Tanács 2008. június 16-án elfogadott, a halálbüntetésről szóló uniós iránymutatások felülvizsgált és frissített változatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel Jemenben, más arab országokhoz, különösen Tunéziához és Egyiptomhoz hasonlóan, az elmúlt hetek során az utcára vonult tüntetők több demokráciát és az állam reformját követelték; mivel a biztonsági erők számos tüntetőt megtámadtak vagy letartóztattak,
- B. mivel Mohammed Taher Tabet Szamumot 2001 szeptemberében ítélte halálra az ibbi

¹ HL C 341. E, 2010.12.16., 14. o..

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0351.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0489.

büntetőbíróság, miután bűnösnek találta egy 1999 júniusában állítólag a fiatalember által elkövetett gyilkosságban, melynek idején feltehetően még nem töltötte be 18. életévét; mivel születési bizonyítványának hiányában halálos ítéletét egy fellebbviteli bíróság 2005 májusában megerősítette, amit 2010 áprilisában a Legfelsőbb Bíróság is megerősített, és Jemen elnöke ratifikált; mivel Mohammed Taher Tabet Szamum kivégzését eredetileg 2011. január 12-re tűzték ki, de a jemeni főügyész a halálbüntetés végrehajtását ideiglenesen felfüggesztette,

- C. mivel Fuad Ahmed Ali Abdullát halálra ítélték, miután a bíróság bűnösnek találta egy állítólag általa elkövetett gyilkosság elkövetésében, melynek időpontjában még nem töltötte be 18. életévét, bár ezt a feltételezést a bíróság elutasította; mivel a 2010. december 19-ére kitűzött kivégzést a nemzetközi közösség, nevezetesen az EU által és az elítélt védőügyvédje által benyújtott ellenvetéseket követően felfüggesztették,
- D. mivel a halálbüntetés a legkegyetlenebb, legembertelenebb és legmegalázóbb büntetés, amely megsérti az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában foglalt, élethez való jogot,
- E. mivel Jemen UNCRC és ICCPR részes állama, és mindkét dokumentum kifejezetten tiltja az olyan elítéltek kivégzését, akik a bűncselekmény elkövetése idején még nem töltötték be 18. életévüket, és mivel a jemeni büntető törvénykönyv 31. cikke szintén kifejezetten tiltja, hogy a fiatalok bűnelkövetőket halálbüntetéssel sújtsák,
- F. mivel 2010-ben Jemenben emberek tucatjain hajtottak végre halálos ítéletet; mivel emberi jogi szervezetek jelentései szerint Jemenben fogvatartottak százai várnak halálos ítéletük végrehajtására,
- G. mivel Jemen – születési bizonyítványok hiányában – nem rendelkezik megfelelő eszközökkel a bűnelkövetők életkorának meghatározásához, így a szükséges törvényszéki létesítményekkel és személyzettel sem,
- H. mivel a demokrácia, az emberi jogok és az igazságszolgáltatás függetlenségének kérdése komoly aggodalmakra ad okot Jemenben; mivel ismeretesek olyan esetek, amikor újságírókat és emberi jogi aktivistákat üldöztek; mivel a nők helyzete különösen nehéz, melyet az oktatáshoz való egyre kisebb mértékű hozzáférés és a politikai életben való aktív részvétel hiánya jellemez,
- I. mivel az Európai Unió határozottan elkötelezte magát a halálbüntetés egyetemes eltörlése mellett, és ezen elv egyetemes elfogadtatására törekszik,
- J. mivel a jelentések szerint 2010-ben csak egy ország hajtott végre halálos ítéletet fiatal bűnelkövetőn, míg 2009-ben még három ilyen ország volt; mivel Jemen jelentős előrelépést tett a halálos ítélet fiatalok bűnelkövetők esetében történő alkalmazásának betiltása irányában; mivel az nagy reményeket ébreszt arra vonatkozóan, hogy a gyermekbűnözők kivégzését nemsokára világszerte jogilag és gyakorlatilag törvénytelennek nyilvánítják,
- 1. mély aggodalmának ad hangot Jemen hosszú ideje fennálló politikai és társadalmi-gazdasági problémáival kapcsolatban, és felhívja a nemzetközi közösséget, hogy tegyen jelentős erőfeszítéseket a jelenlegi válság eskalálásának megelőzése érdekében;

2. szolidaritását fejezi ki a tüntetőkkel, akik demokratikus reformokat és jobb életkörülményeket követelnek; üdvözli ezzel kapcsolatban Száleh elnök nyilatkozatát, amelynek értelmében 2013-ban távozik a hatalomból, és felhívja a hatóságokat, hogy hagyjanak fel a békés tüntetők elleni erőszak minden formájával, valamint engedjék szabadon az összes olyan tüntetőt, aki egyet nem értésének békés módon adott hangot;
3. minden kivégzést elítél, függetlenül attól, hogy azokra hol kerül sor, és ismételten hangsúlyozza, hogy a halálbüntetés eltörlése hozzájárul az emberi méltóság kibontakoztatásához és az emberi jogok fokozatos fejlődéséhez;
4. felszólítja Jemen elnökét és a jemeni hatóságokat, hogy állítsák le Mohammed Taher Tabet Szamum kivégzését, és felhívja a jemeni hatóságokat, hogy változtassák meg Mohammed Taher Tabet Szamum és Fuad Ahmed Ali Abdulla halálos ítéletét;
5. felszólítja a jemeni kormányt, hogy hagyjon fel az olyan elítéltek kivégzésével, akik az állítólagos bűnelkövetés idején még nem töltötték be 18. életévüket, mivel ez a büntetés egyaránt sérti a jemeni törvényeket és Jemen nemzetközi emberi jogi megállapodásokban vállalt kötelezettségeit;
6. felhívja a jemeni hatóságokat, hogy tartsák be a jemeni büntető törvénykönyv 31. cikkének rendelkezéseit, amelyek 18. életévét be nem töltött elkövető esetében nem halálos ítéleteket írnak elő;
7. sürgeti a jemeni hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a kiskorúakra vonatkozó, nemzetközileg elismert jogi biztosítékokat, így az ICCPR-t és az UNCRC-t;
8. felhívja a jemeni hatóságokat, hogy vezessék be az általános anyakönyvezést, és javítsák a születési bizonyítvánnyal nem rendelkező vádlottak életkorának meghatározását célzó eljárásokat;
9. hangsúlyozza a jemeni reformok szükségességét, amelyekért oly sokan tüntetnek az utcán, a lakosság életkörülményeinek javítása, a szabad és tiszta választások, az emberi jogok tiszteletben tartása, különösen a médiaszabadság és a tisztességes tárgyaláshoz való jog tekintetében, valamint a férfiak és nők közötti egyenlő elbánás érdekében;
10. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, különösen az Európai Külügyi Szolgálat létrehozását követően, hogy Jemen vonatkozásában haladéktalanul alkalmazzanak összehangolt és átfogó uniós megközelítést;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az uniós tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ Közgyűlésének elnökének, az ENSZ-tagállamok kormányainak, valamint a jemeni kormánynak és a Jemeni Köztársaság elnökének.